gen der geleerden zijn er op uitgeloopen, om onze gehechtheid aan het leven te bevestigen, hetgeen het toppunt van onredelijkheid schijnt bij een wezen dat sterven moet.

Daarbij toont Brunetière aan, dat de taalwetenschappen ook al niet verder brachten. Wanneer m n stuk voor stuk in Marcus Aurelius of in Epictetus de verspreide deelen van de bergrede terugvond; wanneer de geest der Stoici niet het tegendeel van die van het Evangelie was, dan blijft nog altijd over, dat de bergrede de wereld veroverd heeft en dat Marcus Aurelius en Epictetus niets hebben uitgewerkt.

De Hebraïci zouden ons toonen, dat wij in den Bijbel een boek hebben als elk ander boek, de Ilias of Odyssee van Israel, en het is niet te ontkennen, dat de wetenschap niet eens met zekerheid heeft kunnen uitmaken, wanneer de Odyssee is geschreven. Er zijn minstens zes of zeven meeningen omtrent den oorsprong of omtrent den schrijver van de vijf eerste boeken van Mozes, en als wij den datum van samenstelling dezer boeken willen laten vallen in de dagen van Jozua, of van Saul, of van David, of van Salomo, of van Josia, of van de Babylonische ballingschap, of van Ezra, of van Nehemia, of van den eersten Ptolomeer of zelfs van de Maccabeen, dan kan dit, en de meesters van de moderne philologie zullen ons daarvoor de redenen opgeven, die men begeert.

Ook de historische wetenschappen hebben het niet beter gemaakt. Men maakte zich druk met de vraag, of de Koningen al dan niet hebben bestaan? Maar de groote quaestie is, of er eene wet der historie bestaat en in welke mate wij daaraan onderworpen zijn. Zijn wij onze eigene meesters? Of zijn wij slaven van eene hoogere kracht? Spoeden wij ons naar een of ander kennelijk doel? Op al die vragen: geen antwoord. Al kan men niet van een totaal bankroet der wetenschap spreken, toch heeft zij gedeeltelijke faillieten geslagen, die haar crediet zeer hebben verminderd. Men meende, dat men, volgens de uitdrukking van Taine, »de zedelijke wetenschappen aan de natuurlijke moet vastkoppelen", maar daarmede is men niet vooruitgegaan. Indien wij aan het Darwinisme de vraag stellen, hoe wij ons hebben te gedragen, zou het ons afschuwelijke lessen geven.

Al hecht Brunetière geen groot gewicht aan eenige vrome declamatiën, die men tegenwoordig in de »*Peuple français*" of in »*l'Autorité*" vindt, toch is het waarheid, dat de wetenschap zijn prestige verloren heeft en de godsdienst heeft het ten deele herwonnen. Is zulk een bekentenis van een liberaal als Brunetière niet merkwaardig?

WINCKEL.

Voor Kinderen.

UIT HET VUUR GERUKT,

XVIII.

IN BENAUWDHEID DES HARTEN.

't Werd Frederik duidelijk, dat het gevaar hem elk oogenblik meer begon te dreigen. Een deel van het schip stond reeds in volle vlam, en hoog flikkerden langs het touwwerk en de zeilen de vurige tongen, terwijl de vlam, door den wind aangewakkerd, telkens meer voedsel kreeg. De hitte op het dek was ondragelijk, al was de wind niet naar de zijde waar het scheepsvolk elkander verdrong.

Een boot naderde. Tien, twintig man sprongen in zee en zwommen er heen. In een oogenblik was het vaartuig vol en roeide weg. Meer andere schuiten naderden. Plotseling echter dreunen weer ontzettende slagen beneden, terwijl vuurstralen door den nacht schieten. Frederik wist nu vanwaar dit geluid kwam. Doch met schrik zagen hij en anderen, hoe verscheiden booten na de losbranding der kanonnen achteruit weken. Blijkbaar wisten de bootslieden niet, dat het geschut slechts met kruit was geladen en vreesden zij door kogels te worden getroffen. Wel schreeuwde men hun van 't schip toe, dat zij gerust naderen konden, maar in het geraas ging het geluid verloren of 't werd niet begrepen, en menige boot waagde zich niet dichterbij.

Natuurlijk waren de sloepen, die 't schip naderden, in een ommezien gevuld. Aan blusschen dacht niemand meer. Ieder zocht slechts 't leven te redden. De vlammen wierpen een hel licht op het schrikkelijk tooneel. Men hoorde hier schreeuwen en gillen, ginds vloeken en tieren; verscheiden matrozen, die 't gewaagd hadden in zee te springen, maar onmachtig waren zich boven water te houden zonken om hulp schreeuwend in de diepte weg. Anderen wierpen stukken hout, vaten en kisten overboord, en klemden zich daaraan vast, in de hoop zoo een boot of het vasteland te bereiken. Doch de wind dreef hen juist daarvan af. Menigeen verzonk, door anderen onopgemerkt, in de diepte. Wie nog op het schip waren, scheen slechts de dood, 't zij in het water of in het vuur, te wachten.

't Waren vreeslijke oogenblikken ook voor Frederik. In enkele minuten was 't alsof zijn geheele leven hem voorbij ging, inzonderheid de laatste maanden, waarin hij zoo vaak op verkeerde wegen had gewandeld; al dat zondige stond hem nu eensklaps voor oogen, en met kracht klonken hem weer de waarschuwingen in de ziel door den Hollandschen stuurman en den kapitein Todd hem nog pas gegeven. »*Als*", had de eerste nadrukkelijk gezegd. En nu — wat zou er van alle plannen komen?

't Werd Frederik benauwd, ontzettend benauwd. Daar hoort hij achter zich een geschreeuw: »een boot! een boot!" Tegelijk ontstaat een geweldig gedrang. Hij wil zich vastgrijpen; vergeefs! Een oogenblik nog — en hij plompt van het hooge schip neer in het water!

Hoe 't kwam kon Frederik zich niet verklaren, maar zeker is, dat hij, de oogen openende het nu fel brandende schip op een tamelijk grooten afstand bespeurde. Om hem heen was het stikdonker. In de verte onderscheidde hij bij 't licht der vlammen nog de dooreenwriemelende menschenmassa op het schip.

Gelukkig was Frederik een goed zwemmer. Toch, dat wist hij, was hij verloren als geen boot hem opnam. Met alle kracht zwom hij daarom naar den kant, waar hij de booten had bespeurd, al kostte het hem moeite zich tegen wind en golven op te werken. Ja, wel ging er intusschen in zijn ziel veel om, bij de ontzettende gedachte aan dood en eeuwigheid, die hem zoo nabij schenen. Wanhoop greep hem aan, doch op 't zelfde oogenblik was 't als werden hem de woorden van den stuurman toegeroepen: alles is in Gods hand, en Frederik riep uit: »o, God, behoud mij, bewaar mij van den dood!"

Eensklaps slaat hij met de hand ergens tegen aan. Dat deed geweldig pijn, maar hij lette er niet op en greep toe met al de kracht van een die in doodsgevaar verkeert. Wat het was kon de zwemmer niet onderscheiden, maar in elk geval dreef het, en toen hij er zich aan vastklemde, zich er op werkte, zonk het niet, maar droeg hem. 't Was hoog tijd, dat hij een steunsel kreeg, want de krachten begonnen hem te ontzinken. Zeker was zijn zitplaats ver van gemakkelijk, en moest hij alle moeite doen om in evenwicht te blijven, maar toch ontglipte aan zijne lippen met een zucht: »o, Heere, ik dank u", terwijl hij daar voortgleed over de diepe, donkere wateren en deed wat hij kon om het land te naderen.

Intusschen dreef het stuk hout waarop hij zich bevond, al nader bij het brandende schip. Duidelijk kon Frederik nu zien, hoe het daarop en daarbij toeging, en voor een oogenblik vergat hij zijn eigen gevaar.

't Was een ontzettend tooneel. Langs touwen en ladders trachtten zij, die nog op het steeds feller brandende vaartuig waren, af te klimmen; rook en vlammen sloegen om hen heen. Een paar der booten van de *Charlotte* waren, na 't verbranden der touwen, in zee gestort; vijftig, zestig handen grepen zulk een boot aan, en Frederik zag voor zijn oogen hoe er een, te zwaar beladen, omsloeg en in de diepte verdween. De andere booten waren in der haast neergelaten en roeiden overvol weg. Niemand lette op de velen die in het water lagen, om hulp roepend, maar vergeefs. Wel bespeurde Frederik, hoe van de landzijde steeds meer redders opdaagden, maar daar het aan een zijde, vlak voor het schip, duister was, kon men velen, die met den dood worstelden, noch zien noch redden.

Opnieuw overviel Frederik een geweldige angst. Hij zag den dood letterlijk voor oogen en in de benauwdheid zijns harten riep hij ernstig tot God en smeekte, al was 't met enkele, half uitgesproken woorden, om vergeving voor al zijn kwaad, om redding uit den doodsnood. Nu en dan hief hij een luid geschreeuw aan, doch 't scheen, dat niemand hem hoorde of op zijn geroep, onder dat van zoovelen, letten wou. Zoo, al roepend uit het hart en uit de keel, dreef Frederik in dien schrikkelijken nacht voort, verstijfd door den koelen wind die tegen zijn doornatte kleederen blies en elk oogenblik in gevaar in zee te vallen. Eindelijk scheen 't hem toe als zag hij niets meer. Hij sloot de oogen, toen onverwacht 't geluid van riemslagen hem wekte. Hij schrikte op en gaf een luiden, rauwen kreet.

»Stop!" hoorde hij een krachtige stem roepen, »daar drijft wat!"

Eenige oogenblikken later voelde Frederik hoe sterke handen hem aangrepen en wegrukten. Toen begaf hem zijn bewustzijn. En hij kwam eerst weer tot zich zelf lang na den middag van den dag, welke op dien van den brand volgde. Zeven à acht uur had hij op zijn vlot doorgebracht.

Toen onze vriend weer tot zich zelf kwam, bevond hij zich in een groote zaal, waar een aantal bedden stonden. Verbaasd zag hij om zich heen. Overal ontdekte hij menschen, blijkbaar zieken. Hij wilde opstaan, maar een hevige pijn in de leden belette het hem. Een man, in een lang, zwart kleed, een ziekenoppasser, trad op hem toe en sprak hem aan; doch Frederik begreep hem niet, en de ander was evenmin in staat de vragen, die onze vriend hem in 't Hollandsch deed, te beantwoorden. Na een glas warmen en goed gekruiden wijn gedronken te hebben sliep Frederik echter spoedig weer in.

Toen hij opnieuw ontwaakte gevoelde hij zich veel beter. Hij kon zich oprichten. 't Was nog vroeg in den morgen; alleen de oppassers sliepen niet. Frederik dacht even na; al wat er gebeurd was in dien schrikkelijken nacht kwam hem voor den geest. Hij wenkte een oppasser, en nu beter begrijpend dan eerst dat zijn Hollandsch hem niet veel helpen zou, trachtte hij zoo goed en kwaad als 't ging in 't Italiaansch een paar vragen te doen.

De man antwoordde weinig; hij beduidde Frederik kalm te zijn, en zei hem dat dien middag iemand zou komen om hem, Frederik, te spreken.

Op den bepaalden tijd verscheen de aangeduide persoon. 't Was een Britsch zee-officier. Frederik herkende hem dadelijk als dengene met wien hij kapitein Todd het laatst bij het ruim der *Charlotte* had gezien.

»Waar is de kapitein" vroeg de zieke haastig.

»Bedaard vriend", antwoordde de ander. »Waar de kapitein op het oogenblik is weet ik niet, maar zeker is, dat ge hem niet spreken kunt."

Met grooten ernst werden die woorden uitgesproken. Toch vermoedde Frederik niet aanstonds wat treurige beteekenis er in verborgen lag.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Hijken (*Dr.*), J. C. van Mantgem te Borger (*Dr.*)

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Oosterwijtwerd en Stavoren (cl. Sneek), H. J. de Groot, cand. te Zwolle. — Goudriaan (cl. Dordt (toez.) en Rossum, N. C. Bakker, cand. te Utrecht. — Sluipwijk (cl. Gouda), M. J. Bronders, cand. te 's-Gravenhage. — Melissant (cl. Brielle), A. van Geest te 's-Gravenzande. — Cats (cl. Goes) en Nijeveen, E. G. J. Bal, cand. te Rotterdam. — 's-Heerjansland (cl. Zierikzee), Ovezande en Driewegen (cl. Goes), Sirjansland (Schouwen), F. C. van de Plassche, cand. te Utrecht. — Gameren (bij Zaltbommel), A. ten Have te Polsbroek. — Linschoten en Ritthem (cl. Middelburg), C. Touw Wz., cand. te Brielle. — Exmorra, W. M. van der Schans, cand. te Leiden. — Est (bij Geldermalsen), A. van der Flier G.Jz. te 's-Gravenhage. — Maartensbrug c. a. (gem. Zijpe), R. E. Wieringa te Hoogwoud. — Bladel c. a., A. van Veen te Acquoij (gem. Beesd.) — Bergum, D. Sijpkens te Schellinkhout c. a. — Oudenhoorn, H. Rombach te Hoornsterzwaag. — Mastenbroek, B. Zoete te Augustinusga. — Nieuweschans c. a., M. Wassenaar te 's-Gravenmoer. — Ferwerd en Wijk (bij Heusden), W. v. d. Waal te Moerkapelle (cl. Rotterdam) — Terwispel (Opsterland), J. Beukema te Oosterhesselen (Dr.) — Garrelsweer, J. Hengst, cand. — Appelscha, R. Bennink Bolt te Zwammerdam.

AANGENOMEN: Rhenen (cl. Wijk bij Duurstede), W. de Lange te Gorkum. — Stevensweert, C. H. Bosch, cand. te 's-Gravenhage. — Enschede, C. Woutman te Aartswoud. — Ouderkerk aan den IJsel, D. Boonstra te Oene (Veluwe).

BEDANKT: Hellouw en Stadskanaal, J. A. van Leeuwen te Angerlo. — Zierikzee, C. G. Menzel te Zaandijk c. a. — Loonschendijk, J. K. Kloosp te Lunteren. — Makkinga (Oost-Stellingwerf), H. Blankstein te Oldeholtpade (West-Stellingwerf). — Hellouw (gem. Haaften) en Drachstercompagnie, A. van Veen te Acquoij (gem. Beesd). — Willemsoord, H. W. A. Voorhoeve te Rekken.

Advertentiën.

Den 1sten Juni a. s. hopen onze geliefde Ouders:

H. J. VAN ALPHEN

EN

P. J. VERDONK,

HUNNE

25-jarige Echtvereeniging

TE HERDENKEN.

Hunne dankbare kinderen:

M. VAN ALPHEN.

J. G. VAN ALPHEN.

Rotterdam, 25 Mei 1895.

De Heere gaf ons heden een *MEISJE*, en nam het weder; wij vertrouwen, tot Zich

W. DE JONGE.

J. DE JONGE—
VAN DER SNEL.

De Lier, 22 Mei 1895

L. G. WEISZ & C°.,

Commissionairs in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsenstraat,

No. 157.

AMSTERDAM.

Een net Burgermeisje, 22 jaar, Geref. belijdenis, **zag zich gaarne geplaatst** ter

Assistentie in de huishouding

of voor kinderen, liefst in een Christelijk gezin. Brieven fr. lett. C. G., Bureau *Heraut*.

De ORGELS van:

Breebaart's Orgelhandel

zijn algemeen bekend, geliefd en in gebruik.

Vraag de merken: STORY & CLARK, WORCESTER, SMITH.

22, Damrak 22, AMSTERDAM.

80 *stuks geëxposeerd.*

Vraag Catalogi.

Gereformeerd Gymnasium,

TE ZETTEN.

Ouders of Voogden, die met den nieuwen Cursus een **Leerling op het Gymnasium te Zetten wenschen geplaatst te zien,** gelieven zich vóór 1 Juli aan te melden bij den ondergeteekende.

Het Kost- en Leergeld bedraagt *f* **500** 's jaars.

Het **Toelatings-Examen** wordt D. V. in de maand Juli gehouden.

Mr. D. P. D. FABIUS,

Voorzitter van het Curatorium.

Amsterdam, 17 Mei 1895.

Gereformeerd Gymnasium,

TE AMSTERDAM.

Het **TOELATINGS-EXAMEN** voor den **nieuwen Cursus** zal worden gehouden in de **eerste helft** van de maand **Juli a. s.**

Zij, die wenschen toegelaten te worden, moeten zich aanmelden **vóór 1 Juli** bij den ondergeteekende.

PROGRAMMA'S zijn te verkrijgen à **25 Cent.**

Dr. J. WOLTJER.

TE KOOP voor den meestbiedende!

STARING, Zakelijk Woordenboek des Bijbels. **PATRIK, POLUS en WELS**, Bijbelverkl. **KLINKENBERG**, Bijbelverkl. **OWEN**, Over de Hebreen. **BONNET**, Over de Hebreen. **VITRINGA**, over Jezaja, en meer andere.

Oude Theol. Werken. Alles compleet, zeer zindelijk, mooie solide banden.

Adres: P. JONGMAN, Boekh., *Zutphen*.

Hulpbehoevende kerk

te HELMOND.

Met vriendelijken dank aan de gevers vermelden wij de ontvangst van *f* 1.45, gevonden in de collecte van kerk B te 's Gravenhage en later van *f* 1 uit de collecte van de kerk te Maasland, de laatste voor de op te richten Chr. school te Helmond.

Deze gaven verblijden ons uitermate zeer, niet alleen omdat er uit blijkt, dat hier en daar nog broeders of zusters zijn, die ons in liefde gedenken, maar ook omdat wij daarin een begin van verhooring mogen opmerken van ons gebed tot God, om ons niet tot een spot der modernen of een aansluiting van Rome te doen worden, wanneer wij onze schulden niet zouden kunnen afdoen. En waarlijk daartoe zoude 't weldra komen, indien wij niet verder geholpen worden!

Door de Classis en zoo wij op onze ingediende aanvrage nog steeds hopen, ook door Deputaten voor hulpbehoevende kerken, wordt in de bediening des Woords en der Sacramenten voorzien, maar zelf moeten wij zorgen, dat de schuld, die door hypotheek op ons kerkje rust, worde afgedaan. In eigen kleine kring ontbreken daartoe de middelen. Bovendien hadden wij verleden jaar belangrijke kosten voor reparatie, zoodat onze kas zoo goed als ledig is. Nu willen sommigen wel, dat wij ons kerkje maar verkoopen zullen, maar het bedrag dat wij buiten 't vaste inkomen jaarlijks noodig hebben is betrekkelijk zóó gering — tusschen de 100 en 200 gulden — dat wij daarvoor te dezer plaatse nergens een geschikte gelegenheid tot samenkomst zouden kunnen verkrijgen. Ware dit anders, wij zouden geene vrijmoedigheid hebben, om onze nooden bekend te maken.

Daarom doen wij ook nu een beroep op de Christelijke mededeelzaamheid van meer bevoorrechte Broeders en Zusters en vragen hen om een gave der liefde tot instandhouding van ons kerkje alhier.

Namens den Kerkraad

G. VISSER, *Voorz.*

Joh. ESMEIJER, *Scriba.*

Helmond, 21 Mei 1895.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,

DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS**, Wisselen Gouden Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN**. Nemen gelden à **DEPOSITO** 1/2 pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden ,worden op vertoon terugbetaald.

Het Bestuur van de Vereeniging voor L. O. op Geref. grondslag te **Amsterdam,** verlangt voor eene der scholen der Vereeniging

een HOOFD.

In aanmerking kunnen komen Hoofden van Christelijke scholen, die lid zijn van ééne der Geref. kerken en in het bezit van het diploma van het na-examen van den Schoolraad en van C. N. S., of Geref. Schoolonderwijs.

Salaris *f* **1400**, plus *f* **400** voor vergoeding van huishuur. Verder vrijdom van de eerste drie grondslagen der personeele belasting, van de inkomsten- en bedrijfsbelasting.

Sollicitatiën worden met *franco* brieven ingewacht **vóór of op 1 Juni e. k.,** bij den heer H. BIJLEVELD, 2de Constantijn Huygensstraat 34.

Dr. A. KUYPER, *Voorz.*

J. A. WORMSER, *Secret.*

Amsterdam, 24 Mei 1895.

RAMP.

Voor de visschers te **Oosterbierum** ontving de kerkeraad der Geref. kerk aldaar: Van de fam. v. E. te A. *f* 7; van Mej. v. d. Br. te A. *f* 1; van N. N. te O. *f* 0.50; van Mevr. S. te A. *f* 1; van Not. M. te S. *f* 10; van C. J. E. G. te E. *f* 5.

Met hartelijke dankzegging worden deze giften vermeld. Wie wil nog wat zenden?

Namens den kerkeraad,

J. HANIA PZN., *Voorzitter.*

J. E. VAN KEIMPEMA, *Scriba.*

ALOM VERKRIJGBAAR:

THEODORUS BEZA.

Medearbeider en Opvolger van Calvijn,

DOOR

C. VAN PROOSDIJ,

Predikant te Leiden.

Met fraai Portret en 5 Emblema's.

Ingenaaid *f* **2.40; gebonden** *f* **2.90.**

Leiden. **D. DONNER.**

ZOOEVEN VERSCHEEN:

IN OVERWEGING GENOMEN

benevens eenige gedachten over

„Wedergeboorte en Doop",

door H. H. VAN DER VEGT,

Geref. Pred. te Heerde.

Prijs *f* **0.20.**

Tegen inzending van 't bedrag *franco* toezending door den Uitgever

H. J. VAN DER VEGT H.Mz., Zwolle.

Verschenen bij J. M. C. POT, te *Tholen:*

Een boek voor iedereen.

Aphorismen

voor den Evangeliedienaar,

op den kansel, in de catechisatiekamer en in zijn herderlijk werk,

DOOR

L. VAN MAANEN,

Predikant bij de Herv. Gem. te Willemstad.

2de Druk. Prijs 50 Cent.

Chr. School Haulerwijk.

Ontvangen van: gift i/d. coll. M. *f* 2.50, S. N. te B. *f* 2, B. E. den H. *f* 1, coll. zangges. E. *f* 4.16, T. S. den H. *f* 1, door J. W. van H. B. te Z. *f* 0.50, W. v. E. te Z. *f* 5, door Ds. W. te M. gevonden i/d coll. *f* 1.50, Serno H. *f* 3.50, Diaconie N. *f* 3.25, W. V. te N. L. *f* 1, v/d Wal L. *f* 1, Hendrik, Frans R. postbewijs *f* 5, van J. de B., A. B. door K. L. *f* 4.50, A. E. v. B. door P. G. v. B. te S. B. *f* 1, door Ds. v. d. V. te R. gift in kerkzakje *f* 2.50, door Ds. v. d. V. te R. in de coll. *f* 2.50, D. v. D. te L. gevonden i/d coll. *f* 1, J. A. B. te M. *f* 8.75.

Sinds lang ontving ik niets. Is de liefde verkoeld? De nood is er nog groot. Nog is er geene school. Zal zij er komen? Ja als de broeders en zusters nog maar eenige opoffering getroosten. Ik zond aan de commissie te Haulerwijk *f* 270.

Kan men daarmeê beginnen?

Allen hartelijk dank die iets aan mij zonden. Gaarne ontvang ik meer.

C. M. W. PLET, *v. d. m.*

Ezinge, Mei '95.

G. F. JURJAANZ, Orgelmaker.

Amerik. Orgelhandel,

Haarlemmerdijk 88, Amsterdam.

Steeds voorhanden uitgebreide sorteering, van de soliedste fabrieken.

Directe aanvoer. Laagste Prijzen.

VRAAG CATALOGUS.

Engros en Détail.

Is verschenen en alom verkrijgbaar:

PARTICULIERE BRIEF

OVER DEN KINDERDOOP.

Tot vaststelling van wankelende en gerust-stelling van bezwaarde gemoederen openbaar gemaakt

DOOR

L. C. F. VAN KAMP,

Predikant te Hermse.

MET EEN VOORWOORD VAN Ds. W. H. GISPEN.

Prijs 25 Cents.

Wordt *franco* toegezonden na ontvangst van 't bedrag door den Uitgever,

D. DONNER, te *Leiden*.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Collecten:

(Voor de Theol. fac.) van de Ger. kerk te Almelo *f* 7.50; van idem te Deventer A *f* 6.22; van idem B *f* 3.32; van idem te Enschede A *f* 5.16; van idem B *f* 16.83; van idem te Enter *f* 2.50; van idem te Hengeloo *f* 1.83; van idem te Holten *f* 4.14; van idem te Nijverdal *f* 9.28; van idem te Olst *f* 2.91; van idem te Rijssen *f* 2.86 1/2; van idem te Wijhe *f* 4.50; van idem te Zwartewaal *f* 4.31; van idem te Abbenbroek *f* 1.60; van idem te den Bommel *f* 0.71; van idem te Brielle *f* 4; van idem te Hellevoetsluis *f* 3; van idem te Nieuw-Helvoet *f* 1.26; van idem te Ooltgensplaat *f* 1; van idem te Oud-Beierland *f* 9.85 1/2; van idem te Rockange *f* 1.50; van idem te Spijkenisse *f* 4.10; van idem te Stad aan 't Haringvliet *f* 1; van idem te Stellendam *f* 3; van idem te Vlaardingen A *f* 27.15; van idem te Zuid-Beierland *f* 2.79; van idem te Rijsoord (1/2 coll.) *f* 6.54.

Voor het Studiefonds:

Van de Ger. kerk te Oostburg *f* 12.76 1/2.

S. J. SEEFAT,

Hilversum. *Penningmeester*

Theologische School

der Gereformeerde Kerken in Nederland.

In de maand April ontvingen we de volgende **collecten:** van de gemeenten Moerdijk *f* 2.51, Monster *f* 10.55, Dinteloord *f* 10.75, Werkendam A *f* 14.62, De Krim *f* 5.66 1/2, Klundert *f* 25.85, Zaamslag *f* 12.62, Scheemda *f* 7.18, O. Pekela *f* 14.57, Meeden *f* 7.82, Winschoten *f* 18, N. Beerta *f* 3.18, Oostwold *f* 7.65, 's Graveland *f* 2, Muiden *f* 2.16, Weesp A *f* 7.05, Haarlem A *f* 16.22, Berkel *f* 6.95 1/2, Kapelle a/d. IJsel *f* 7, Charlois *f* 8.35, Delfshaven *f* 10.25; Hoek van Holland *f* 4.78 1/2, Hoogvliet *f* 5.31 1/2, Katendrecht *f* 19.79, Kralingen *f* 51.34, Maassluis A *f* 24.03, Overschie *f* 7.91 1/2, Poortugaal *f* 1.29, Rhoon *f* 5.42 1/2, Rotterdam B *f* 168.36, Schiedam A *f* 25.58 1/2, Pernis *f* 19.43, Minnertsga *f* 5.37 1/2, Winsum *f* 3.50, Tzum *f* 2.30, Franeker *f* 17.23 1/2, Sexbierum *f* 9.15, Harlingen B *f* 15.70, West-Terschelling *f* 2.64, Midsland *f* 3, Oosterbierum *f* 15.34, Harlingen A *f* 17.53 1/2, Arum *f* 7.02, Lollum *f* 6.82, Tzummarum *f* 5.33 1/2, Westervoort *f* 2.61.

Giften: gevonden in de kerkcollecte Amsterdam A *f* 5 en *f* 2.50, door mej. C. de Haan van de meisjesvereeniging te Krikkengen *f* 3.71 1/2, door Ds. J. op 't Holt te Beegum gevonden in de kerkcollecte *f* 2.50, door Ds. v. d. Hoogt te Katwijk a/d. Rijn dankoffer gevonden in de kerkcollecte *f* 0.50.

Broeders en Zusters! Vele zijn de offers der liefde, die in den tegenwoordigen tijd worden gevraagd. Maar laat ons bij alles bedenken, dat de Gereformeerde kerk in Nederland zich aan snooden ondank schuldig maakt, wanneer zij niet mildelijk in de behoeften der *»eigen inrichting"* voorziet.

J. NEDERHOED, *Penningmeester.*

Middelstum, 20 Mei 1895.

UITGAVE van J. A. WORMSER, te AMSTERDAM:

Op den Pinksterdag

(MET DE HEMELVAART),

DOOR

Dr. A. KUYPER.

(Deel IV van „DAGEN VAN GOEDE BOODSCHAP").

Prijs ingenaaid f 1.20. Gebonden f 1.75.

UITGAVE van J. H. BOS, te KAMPEN:

Gereformeerde Dogmatiek,

DOOR

Dr. H. BAVINCK.

Drie deelen, samen ongeveer 100 vel of 1600 bladzijden druks.

Prijs *f* **0.15** per vel, dus ongeveer *f* **15.**— compleet ingenaaid, gebonden in drie halflederen banden *f* **2.70** meer.

Het eerste deel is verschenen f 5.10 ingenaaid; f 6.— gebonden.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.